

De Postgeschiedenis van Scherpenzeel

In november 2008 is het boekje *De Postgeschiedenis van Scherpenzeel* verschenen. Conny Eichelsheim en Wim v.d.Berg beschrijven hierin veel facetten van de Scherpenzeelse post door de eeuwen heen.

Unieke afbeeldingen vertellen dat de post uit het westen van het land rond 1800 per schuit werd vervoerd naar Utrecht om daar te worden afgegeven op de *Scherpenzeelse kar* en hiermee naar ons dorp werd gebracht. Andere poststukken verraden dat er in diezelfde periode post voor Scherpenzeel werd meegenomen door de *Arnhemsche postwagen*, die de brieven vervoerde over de Postweg en ze bij o.a. het *Hoendernest* in Achterveld bezorgde. Verschillende van deze brieven zijn door Conny Eichelsheim in het Rijksarchief in Arnhem gevonden.

Toen in 1845 Station Veenendaal – De Klomp in gebruik werd genomen moest Dirk Sterk, die in 1834 als distributeur van het Scherpenzeelse distributiekantoor was aangesteld, daar de post twee keer per dag brengen en halen. Hij kreeg hiervoor een vergoeding van 225 gulden per jaar. Kwam hij te laat dan kostte hem dat telkens 1 gulden!

Veel informatie over de post in Scherpenzeel is verkregen dankzij de medewerking van oud-postbeambten en hun familieleden. Zij hebben ook veel foto's beschikbaar gesteld.

Vlnr Jo van Elst, Han van de Ham, Gre van de Ham, Jo van de Ham en Cees Osnabrugge.

Drie generaties.

Bekende namen bij de post in Scherpenzeel zijn natuurlijk Van den Ham en Van Elst. Van beide families hebben drie elkaar opvolgende generaties bij de post gewerkt. Johan van den Ham en zijn zoon Jan zijn beiden postkantoorhouder geweest. Wist u trouwens dat het postkantoor op wel tien plaatsen gevestigd is geweest in Scherpenzeel?

Toen de PTT in 1909 de rijwioldienst invoerde, heeft brievenbesteller Hannes van Elst zichzelf de kunst van het fietsen met vallen en opstaan meester gemaakt. Zijn zoon Jo bracht de post in het buitengebied rond met de Solex, terwijl zijn kleinzoon Jan datzelfde later deed met een Harley Davidson. De namen Sterk en Osnabrugge komen ook meerdere keren voor bij de post in ons dorp. Postbode Gerrit van Dusschoten kreeg, toen hij 's morgens om vijf uur midden op de Stationsweg fietste om de brievenbus te gaan lichten, een bekeuring van tien gulden!

De postbodes brachten vroeger naast brieven ook melkgeld en AOW bij de boeren in het buitengebied. Soms reden zij met duizenden guldens op zak op de fiets door het dorp. Post bezorgen in het buitengebied betekende ook 12-14 koppen koffie per dag drinken!

Toen de eerste postzegel in 1852 uitkwam, werd de post ook afgestempeld. Sindsdien heeft Scherpenzeel verschillende keren een nieuw stempel gekregen. Afbeeldingen van al deze stempels zijn in de uitgave terug te vinden. Het meest bijzondere stempel is zonder twijfel het stempel dat Johan van den Ham in 1940 eigenhandig heeft gemaakt toen hij na de capitulatie terugkeerde naar ons dorp en het postkantoor totaal verwoest aantrof.

Ook de situatie van de hedendaagse post wordt belicht. Postbode Gert Drost vertelt over het Business Point en ook het Postagentschap in Scherpenzeel wordt genoemd.

De Postgeschiedenis van Scherpenzeel is voor € 9,95 te verkrijgen bij The Read Shop of te bestellen op www.bduboeken.nl

Station Woudenberg – Scherpenzeel

Opening van het Postkantoor op 8 juli 1941.